

ten afdragen aan de ontvanger-particulier binnen Delft, in 1575 Pieter Hanneman. Dit was de Rotterdammers, strevend naar de hegemonie in Schieland als een eigen juridisch, waterstaatkundig en kerkelijk district, een doorn in het oog. Er bestond het baljuwschap van Schieland, het hoogheemraadschap van Schieland, de zojuist gevormde classis van Schieland binnen de Gereformeerde kerk - waarom dan niet een belastingdistrict Schieland met een eigen ontvanger-particulier? Rotterdam was een stad, groeiend in inwonertal en in welvaart. Het was bezig om Gouda en weldra ook Dordrecht achter zich te laten. De rechtspraak binnen Schieland vond hier op het raadhuis plaats. Een aantal heerlijkheden en domeinen kwamen in 1576 in handen van het stadsbestuur, zodat, afgezien van het lucratieve aspect, de invloed van de stad zich vanwege het daaraan verbonden benoemingsrecht van de baljuw/dijkgraaf van Schieland en een aantal dorpsnotabelen over heel Schieland ging uitstrekken, tot in Moordrecht en Zevenhuizen toe⁴) De Admiraliteit op de Maze, de marinedirectie voor Holland beneden het IJ, werd te Rotterdam gevestigd. Waarom, nu de stad - zij het dan voorlopig alleen voor de duur van de oorlog - onder de stemhebbende steden van Holland was opgenomen, niet een eigen particulier ontvanger in Rotterdam zoals in de andere grote steden?

Toch was deze wens niet alleen een zaak van prestige. Het bezit van een eigen ontvangkantoor gaf ook financiële voordelen voor een stad die, zoals Rotterdam, de kosten van een garnizoen of verdedigingswerken voor zichzelf en soms voor andere plaatsen (zoals Gouda, Oudewater, Woerden en IJsselmonde) moest betalen. Dit werd in 1575 in de resoluties van de vroedschap voor het eerst expliciet als argument tegenover de Staten aangevoerd. Op 4 september 1575 werd besloten om aan de ontvanger voor Delfland en Schieland te Delft, het te Rotterdam verzamelde belastinggeld ter beschikking te stellen ten behoeve van het gemeneland behalve de soldij voor de soldaten die te Rotterdam in garnizoen lagen⁵). Al vaker waren trouwens van geïnde belastinggelden, bij voorbeeld de bieraccijns, sommen voorgeschoten om het Rotterdamse quantum in de oorlogskosten te voldoen in plaats van deze gelden in hun geheel eerst aan 'de Financie' in Den Haag af te dragen⁶). In een resolutie van 19 november 1576 werd gepleit voor een eigen ontvanger met het argument dat anders de ene stad boven de andere zou worden bevoordeeld - een eigen ontvangkantoor werd kennelijk als voordelig ervaren. In dit beeld past de houding van alle steden met een eigen ontvanger tegenover een door de Staten ge-